

KANGURULAR ÜLKESİ AVUSTRALYA'YA YOLCULUK

Gülten Dayıoğlu 1935 yılında Kütahya'nın Emet ilçesinde doğdu. Öğreniminin bir bölümünü Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yaptı. İstanbul'da Atatürk Kız Lisesi'ni bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okudu. Dışarıdan sınavlara girerek ilkokul öğretmeni oldu. 1977 yılında bu görevinden ayrıldı. Romanlar, öyküler, radyo ve televizyon oyunları yazdı. Yurtdışındaki işçi çocuklarının eğitim sorunları ile ülkemizdeki ilköğretim düzenini irdeleyen araştırmalar yaptı. Halen yoğun biçimde yazmayı sürdüren Gülten Dayıoğlu'nun yayımlanmış kitaplarından bazıları şunlardır:

Fadış, Dört Kardeşiler, Yurdumu Özledim, Suna'nın Serçeleri, Ben Büyüyünce, Dünya Çocukların Olsa, Akıllı Pireler, Işın Çağı İnsanları, Ölümsüz Ece, Kaf Dağı'nın Ardına Yolculuk, Leylek Karda Kaldı, Kırmızı Bisiklet, Okyanuslar Ötesine Yolculuk, Kenya'ya Yolculuk, Mısır'a Yolculuk, Meksika'ya Yolculuk, Yeşil Kiraz, Yeşil Kiraz 2, Yada'nın Gizilgücü, Mo'nun Gizemi, Mo'nun Gizemi 2- Otran, Yanardağın Yankısı, Ece ile Yüce 1-5, İz Sürücü Köpekler Serisi 1-10.

GÜLTEN DAYIOĞLU

Kangurular Ülkesi
Avustralya'ya Yolculuk

YAPI KREDİ YAYINLARI

İçindekiler

SYDNEY • 15
HAMILTON ADASI • 25
CANBERRA • 28
MELBOURNE • 35
SİNGAPUR • 40
FOTOĞRAFLAR • 44

*Sevgili okuyucularım, sizlerle yine çok uzaklara gidiyoruz!
Hazır mısınız?*

*“Gezi tutkusu, insanda garip bir bağımlılık oluşturuyor”
 demişti bir gezi arkadaşımız.*

*Önceleri bu görüşe gülüp geçmiştim. Ama son yıllarda
ben de bu durumun bilincine vardım.*

*Eşimle bütçemizi yaparken gezi konusu, beslenme harca-
malarımızın hemen ardında yer almaya başladı.*

*Başka bir deyişle yabancı ülkeleri gezmek, oralandaki
insanları, değişik yaşam biçimlerini, kültür birikimlerini ta-
nımak, tarihsel değerleri oluştukları ortamlarda görmek, kı-
sacası dünyanın dört bucağında solumak, bizde vazgeçilmesi
zor bir yaşam biçimi durumuna geldi. Şuna inandım ki gezi
tutkusu, insanda giderek bağımlılık olgusuna dönüşüyor.*

*Yurtiçi ve yurtdışı gezilerimizde tanıdığım gezginlerin ço-
ğu, bu tutkunun dürtüsüyle yollara dökülmüş gezi bağımlıları.*

*Her bağımlılık gibi gezi bağımlılığı da pek çok özveri
gerektiliyor. Sadece bütçeyi eğip bükerek gezi parasını topar-
lamakla iş bitmiyor.*

*Geziler, gerçekten çok çileli oluyor. On on beş saat sü-
ren uçak yolculuklarına, gidilen yerin iklimine, beslenme dü-
zenine, sağlık koşullarına, geceyi gündüze dönüştüren saat
farklarına, değişik kökenli mikroplara göğüs germek gerek.*

*Gezi sırasında soyulmak, ulaşım araçlarında kazaya uğ-
rayarak canından olmak da var.*

*Gezi bağımlıları, yola çıkarken tüm bu olumsuz koşulları
bile bile göze alıyorlar.*

Gezilerde sadece gittiğimiz ülkeleri gözlemekle kalmıyorum. Zaman zaman çevremdeki gezginleri de gözliyorum.

Yol arkadaşlığı çok önemli bir ilişki. Atalarımız, bir insanın iç yüzünün ya yolculukta ya da içki masasında (sarhoşken) görülebileceğini söylemişler. Doğru demişler. Çünkü yolculukta insan öyle bir bencilleşiyor ki!

Değerli yazarımız Reşat Nuri Güntekin'in Anadolu Notları'nda gözlediği, kendinden yana yolculara bizim gezilerde de pek sık rastlıyorum.

Bu tür grup gezilerinde bazı kurallara uymak zorunludur. Gezi bağımlıları, bu kuralları benimsemişlerdir. Ama geziye laf olsun, şan olsun, hava olsun diye çıkanlar, geziyi alışveriş fırsatı olarak değerlendirenler, bu kuralları kesinlikle umursamazlar.

Gezi başkanı (tur lideri) bir müzeyi gezmek ya da alışveriş ortamlarını görmek için diyelim bir saatlik süre ayırdı. Bir saatin sonunda herkes otobüse, trene, vapura vb dönmek zorundadır.

Gezi bağımlıları bu kuralı hemen hiç çiğnemezler. Ama geziye can sıkıntısı ya da alışveriş için çıkanlar sözlerinde durmazlar. Dakikalar geçer, geçer, geçer... Sonra kucakları paketlerle dolu olarak çıkagelirler.

Bu tür gezginlerin kimi sabah uyanamaz. Kimi buluşma yerini kaybeder. Onları beklerken asıl gezi tutkunları sinirden patlayacak duruma gelir. Kimileri patlar. Tartışma çıkar. Gö-nüller kırılır. Gezi boyunca sürecek küskünlükler, sürtüşmeler, zıtlaşmalar başlar.

Geziye çıktığımızın ikinci günü, gerçek gezi tutkunlarıyla geziye laf olsun diye çıkanları ayırabiliyorum artık ve o insanlardan kaynaklanacak aksamaları peşinen hoş görmeye

koşullandırıyorum kendimi. Ama bu durum, gezinin en zor yanlarından biri oluyor bence.

Uzakdoğu, Amerika Birleşik Devletleri, Güney Amerika ve Çin'e yaptığım gezilerin izlenimlerini içeren dört kitap yazdım. Bunların hiçbirinde gezi arkadaşlarıma değinme gereksinimi duymadım.

Nedense şimdi içimden bu konuyu yazmak geliyor. Gerçekten, gezginlere değin kimi gözlemler, gezilen yerler kadar ilginç oluyor.

Şu satırları yazarken gezilerde edindiğim gezi tutkunu dostlarımı sevgi saygı ve özlemle anmaktan kendimi alamıyorum.

Belli bir yaşa ve konuma gelince, yeni dostlar edinmek zor oluyor. Ama gezilerde bu zorluk kısa sürede ortadan kalkıyor. Çünkü dost edinilecek insanın gerçek kimliği, gezi sırasında kolayca ortaya çıkıyor. Başka bir deyişle dost edinilecek kişinin kimliğini keşfetmek için insan fazla zorlanmıyor.

Gerçekten, atalarımızın dediği gibi yolculuk, insanın içindeki alacayı dışa vurmasına neden oluyor.

Yıllardır nice ilginç gezgin gördüm. Nice tatsız olaya tanık oldum.

Birbirleriyle alışveriş yarışına giren para babalarına hemen her gezide rastlanır.

Kimi gezginler uçakta ille de pencere kenarına oturmak ister. (Ben de!)

Kimileri otobüsün ön koltuklarına demir atar. Oysa, gezi kurallarına göre, ön koltuklara nöbetleşe oturulur.

Bazı gezginler satın aldıkları her şeyi gizlerler. Bazılarısı bunun tersini yapar. Akşamüstleri, otel lobileri pazar yerine döner. Gösteriş meraklıları, satın aldıkları malları birer birer sergilerler.

Bu aşamada insanın kulaklarına öyle gülünç konuşmalar dolar ki!

Örneğin, hanımın biri yılan derisi çanta almıştır. Öteki hanım onu görünce küçümseyerek dudak büker:

“Ben yılan derisi çantadan nefret ederim. Krokodil (tim-sah) çantayı severim. Zaten üç dört tane krokodilim var.”

O böyle deyince, yılan derisi çanta alan kadının surati asılır. Coşkusu söner.

Kimi gezginler, kendilerini usta bir pazarlıkçı olarak değerlendirirler.

Bu kişiler, dünyanın neresinde olursa olsun, alışverişte hiç aldanmadıklarını iddia ederler.

Bu tipler çokluk, satın aldıkları malın gerçek fiyatını değil de daha aşağısını söylerler.

Aynı malı satın almış olan bir başka gezgin aldatılmış, kazıklanmış olduğunu düşünerek öyle bir üzülür, öyle bir pişman olur ki!..

Kimi gezginlerin ağzı pek sıkıdır. Güzel bir mal almışlardır. Arkadaşlarından biri dükkânın adresini sorar. Ağzı sıkı kişi ser verir, sır vermez.

Bazı gezginler hısımları ya da yakın arkadaşlarıyla yola çıkarlar. Bunlar gruba hiç sokulmazlar. Yeme içmeleri, alışverişleri, hatta özel gezileri hep gruptakilerden ayırır.

Fırsat buldukça ötekilere övünmekten pek keyif alırlar:

“Filan semte gittiniz mi, filan mağazayı gördünüz mü? Filan yerdeki restoranın yemekleri, gece kulübünün programı dünyanın hiçbir yerinde bulunmayacak güzellikte.”

“Bu tur lideri uyuyor. Bizlere kentin sadece anacaddeleri gösterildi. Oysa biz kent içinde neler keşfettik bilerseniz!”

Evet, bu tipler de gezi boyunca böyle keyif kaçırıp dururlar.

Övünmek deyince, bir başka övüngeç tip daha vardır. Bu kişiler geçmişte yaptıkları gezileri anlatmaktan, yeni geziyi doğru dürüst içlerine sindiremezler.

Gezilerde, tur liderlerini eleştirmeyen tek bir gezgine rastlamadım. Ben de eleştirenlerdenim. Ama görüşlerimi liderin yüzüne söylemeyi yeğlerim. Çoğu gezgin, lideri ardından eleştirir. Onunla yüz yüze gelince her şeyi unuttur gider.

Bu örnekler çoğaltılabilir. Ama devamını başka bir kitapta sürdürdüm.

Çünkü sizlere Avustralya gezisinde yaşadığım güzel günleri, ilginç serüvenleri, gördüğüm eşsiz güzellikleri anlatmak için sabırsızlanıyorum.

İlkokul öğrencisiyken Avustralya ile Avusturya'yı sürekli olarak birbirine karıştırdım.

Öğretmenliğim sırasında, benzer yanlışlığı öğrencilerimin de yaptığını görünce şaşırımdan kendimi alamadım.

Oysa Avusturya Avrupa'nın orta yerinde bir ülke. Avustralya ise dünyanın öteki ucunda ve öteki yarısında, koskoca bir kıta.

Koskoca kıta dedimse, lafın gelişi. Avustralya kıta olmasına kıta ama yeryüzündeki kıtaların en küçüğü.

Doğrusu ya, kendimi bildim bileli deniz aşırı ülkelere dayanılmaz bir merak ve özlem duyuyorum. Öyle ki hiç bilmediğim kentler, dağlar, denizler, adalar düşlerime giriyor.

Avustralya da yıllardır merak edip durduğum bir kıtaydı. Avustralya'ya turistik gezi düzenlendiğini öğrenince, hemen konuyla ilgilenmeye başladım.

Ne var ki bu kıtaya gitmek isteyen gezgin sayısı öylesine azdı ki! Geziyi düzenleyen acenta, az kalsın Avustralya turundan vazgeçecekti.

“İnsanlar Avustralya’yı neden merak etmiyorlar?” diye dertlendim. Ama sonunda gereken sayıda gezgin bir araya geldi. Yolculuk gerçekleşti.

Avustralya, küçük bir kıta. Üstelik üçte ikisi çöl. Yerleşim alanları kıyılarda yoğunlaşmış. Özellikle doğu kıyıları çok canlı.

Dünyaca tanınan birkaç büyük kenti var. Sydney, Melbourne, Canberra bunların önde gelenleri.

Avustralya, yaklaşık iki yüz yıllık geçmişi olan bir ülke. Tarihinde, sanatında, sosyal yaşamında, turistleri büyüleyecek çarpıcı bir özelliği yok.

Bu yüzden Asya’ya, Avrupa’ya, Afrika’ya, Amerika’ya gösterilen turistik ilgi buraya gösterilmiyor inancındayım.

Son dakika zorlukla toparlanan on altı kişilik gezi grubuyla Avustralya yollarına döküldük.

İstanbul’da karakış yaşanıyor. Avustralya’da yaza kavuşacağız. Aylardır özlemine duyduğumuz kızgın güneş iliklerimizi ısıtacak.

Gezi programında, Avustralya’nın yanında bir de Bali Adası vardı. Turizm acentası, son anda Bali’den vazgeçildiğini duyurdu. Doğrusu pek üzüldüm.

Bali’nin dünyanın en güzel yerlerinden biri olduğunu duymuştum. Üstelik, insanlık tarihinin on binlerce yıllık izleri vardı bu adada. Söylendiğine göre, hâlâ Taş Devri’ni yaşayan kavimler bulunuyordu Bali’de.

Onun yerine Hamilton Adası’na gidileceğini söylediler. Burası dünya cenneti diye anılan, turistik bir adaymış. İster istemez peki dedik. Yoksa yolculuktan vazgeçmemiz gerekecek. Biz vazgeçersek, sayı azaldığından ötekiler de yola çıkamayacak.

Gidiş dönüş, kırk altı saat sürecek olan Avustralya yolculuğu, İstanbul Atatürk Havalimanı'ndan başladı.

Biliyorsunuz, Avustralya'ya ünlü İngiliz denizcisi Kaptan Cook keşfetti.

Uçağa binerken kendimi Kaptan Cook'un yerine koydum. Avustralya kıtasını keşfetmeye gidiyordum...

Uzun yolculukları kendi uçaklarımızla yapmanın keyfi bir başka oluyor.

Avustralya yolculuğunun on üç saatlik ilk bölümünü Türk Hava Yolları uçağıyla yaptık. Üç yüz seksen kişilik dev uçak, hıncahınc doluydu.

Kendi uçağımızla kıtaları aşmak, oldum olası bana onur veriyor. Ayrıca yemekler ağızımıza göre, hosteslerin yüzlerinde sanki güller açmış. Öylesine candan hizmet ediyorlar ki yolculara.

Hosteslik, karşıdan kolay ve zevkli bir iş gibi görünüyor. Oysa öyle zor ki!

Gecenin bir saatinde dilini, töresini, huyunu bilmediği yüzlerce insanla yolculuk etmek zorunda hostes. Bu insanları hoşnut kılmak için adeta ant içmiş.

Yolcuların kimi kaba, görgüsüz, kendini beğenmiş. Kimi evhamlı, kimi hasta, kimi bebek. Kiminin sınırı tepesinde, kimi uçaktan korkuyor. Kimi yemek beğenmez. Kimi alabildiğine obur, yemeye içmeye doymuyor bir türlü.

Hostesler, işte bu insanlara hizmet vermek zorundalar. Hem de hizmeti güler yüzle sunmacasına.

Yabancı ülke uçaklarında da bu tür hizmetler veriliyor. Ama Türk Hava Yolları'ndaki içtenlik, sıcaklık ve güven bir başka.

Bu başkalığı, özellikle dış hatlardaki uzun yolculuklarda birçok kez gözledim.

Avustralya yolculuğunda da kendi uçağımızda çok rahat ettik. Birleşik Arap Emirlikleri'nde Dubai'ye, Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'a kısa süreli inişlerden sonra Singapur'a ulaştık.

Orada, Avustralya uçağına geçtik. Qantas uçağı iki katlıydı. Görkemliydi. Hostesler güleçti. Yemekler değışikti. Ama Türk Hava Yolları'nda soluduğumuz içtenlik, sıcak hava yoktu burada.

Sydney

Yedi saate yakın bir uçuştan sonra, ilk durağımız olan Sydney'e ulaştık.

Sydney, Pasifik kıyısında, görkemli bir limana sere serpe yayılmış, göz alıcı, güzel bir kent.

Bu görünümüyle İstanbul'umuzu anımsatıyor. Ne var ki Sydney limanı çok geniş bir alana yayılmış.

Kent merkezindeki gökdelen yoğunluğuna karşın, öteki kıyılar tek ya da iki katlı bahçeli evlerle bezenmiş.

Halkın çoğunluğu, bu evlerde yaşıyor. Bahçeler öylesine bakımlı ki! Hemen her evin bahçesinde küçük bir yüzme havuzu var.

Yüzme havuzu bize lüks sayılır. Orada çok ucuza çıkıyor. Çünkü halk, yüzme havuzlarına çok gereksinim duyuyor.

Kıtanın büyük bölümü çöl. Bir de ekvator kuşağına çok yakın. Bu yüzden, yazlar çok sıcak geçiyor. En sıcak ay, ocak ayı oluyor. En soğuk ise temmuz deniliyor.

Ocakta soğuğa, temmuzda sıcağa koşullandığımız için bu bilgileri biraz yadırgıyoruz.

Avustralya kıtası geçmişte de kalabalık bir yerleşim alanı değilmiş. Burada yaşayan yerlilerin, sallarla Asya kıtasından geldiği sanılıyor.